

РАДА

Адреса редакції і контори:
у Київі, Велика Шквальна вул. д. 6,
вля золотих воріт
Телефон редакції 1458.
Телефон друкарні 1069.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА РІК 1912

Триває	на 1 рік	на 6 міс.	на 3 міс.	на 1 міс.
6	5.70	5.25	4.75	4.25

Переплат на рік можна виплачувати частками: в 2 строки: на 1 янв. 3 карб. і на 1 апр. 3 карб., в 3 строки: на 1 янв. 2 карб., на 1 мар. 2 карб. і на 1 мая 2 р. або по 1 карб. на протязі перш. шести місяців.

Ціна „Ради“ за кардон: на рік 11 р., (27 крон 94 гелери на австрійську валюту), на 1/2 року—5 р. 50 к. на 1/4 року—2 р. 75 к., на 1 м.—1 р. Коли закорд. читачі передплачують газету через поштомат, то платять за газету по ціні установлений для передплатників в Росії.

Передплата приймається тільки в 1-го числа кожн. місяця.
ЗА ЗМІНУ АДРЕСИ 30 КОП.
(При зміні неодмінно прикладати стару адресу.)

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА
ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ.
РІК СВОЙМИЙ

Товариство мануфактури Ісаак Шварцман **КОЛО** Спеціальний величезний відділ килимів і мебел'них матерій.
Найбільший мануфакт. магаз. Київ.

„Значіння рідної мови ШЕВЧЕНКА“
для поетичної творчості
брош. П. ПОНЯТЕНКА. Ц. 5 к. Продаж в книгарнях. 5-58-2

Театр Городьського Народного Дому
Трупа українських артистів Миколи САДОВСЬКОГО.
У понеділок, 13-го фебр. „Суєта“ на 4 д., з співами. У вівтор, 14-го, на користь комедія української студентської групи Київського Політехнічного Інституту опера ГАЛЬКА на 4 д., перек. Садовського. У середу, 15-го, ЖАГА У четв. 16-го, у 10 разів неск. ком. СТАРЕ ГНІЗДО І МОЛОДИ ПТАХИ. У п'ятн. 17-го, СУЛАМІФ. У суб. 18-го, бенедикт артиста Олесся на 5 д. з співами. У неділю, 19-го, дві О. В. ЛЕВІНСЬКОГО і 1-й раз Олесся вистави: ранком від 10 до 50 к. опера ПОШИЛИСЬ У ДУРНІ. У вечірн. ком. опер. ЕНЕІДА. У понеді. 20-го фебр. по цінах від 10 к. до 1 р. 20 к. ПО НАД ДНІПРОМ. Незабаром у 1-й раз вист. буде опера БРАНКА РОКСОЛЯНА. Квитки продаються з 11 год. ранку до 2 год. дня і від 5 до 10 год. вечора. Початок о 8 год. веч. Ціни місяця звичайні.
Відпов. режис. М. Садовський.

І-ша ЗУБНА лікарня.
Прорізна Ю. ХИРУРГ.
Спеці- кожно-венернч. лічебниця
ляна в Миколаївській, Поряді 50 к. Пр. 10—2 зн. та 7—9 веч. Од 5—7 веч. завідує лічбни. Д-р Гольдберг, приймає збє № 16, В. Васильєвська

Фребеличку-українку
шукать досвідчену, з діпломом і атестаціями, обізнану з українською педагогічною і дитячою літературою. 480 рублів і квартира.
Подавати письменно до редакції „РАДІ“ під словом „Фребел“.

До Шевченкових свят
Крамниця Час
(Київ, Театр. пл. 48)
Має в великому виборі портрети
Т. ШЕВЧЕНКА
РОВОТИ:
Бокдемішева (гравюра) . . . 1 р.
Крамниця (гравюра) . . . 1 р.
Крамниця (в шапці) . . . 1 р.
„ (без шапки) . . . 80 к.
„ (в шапці-великій) . . . 20 к.
„ (в шапці-меншій) . . . 15 к.
„ (в шапці) . . . 5 к.
Життєпис Шевченка з малюнками в фарбах „Час“ . . . 3 к.
на кращ. пап. . . 15 к.
С. Єфремов, Т. Шевченко, життя його та дія . . . 10 к.
О. Кониский. Оповідання про Т. Шевченка . . . 5 к.
Кукуляевский. Оповідання про життя Кобзаря . . . 2 к.
А. Кониский. Життя Тараса Шевченка (рос. мовою) . . . 1 р. 75-15-1

Городьський Театр. Дирекція С. В. БРИКІНА.

Товариство опери. артистів. В понед. 13-го фебр. **Вінченцо Коппола**—1-а ГАСТРОЛЬ відом. драмат. тенора
„Жидовка“ . . . Есеназар—д. Коппола. Бер. уч. д-ри Бернардакка, Старостіна, д.д. Ісааченко, Коппола, Шидловський, Дісенко, Ковалевський, Рябінко. Ноч. в. вист. 14-го, 1-а Олімпія Боронат—СЕВІЛЬСЬКИЙ ЦИРЮЛЬНИК. У гастроль відом. співак Олімпія Боронат. В сер. 15-го, гастроль відом. артистів: **Марії Лабія, Вінченцо Коппола і Цезаря Форміні** артистів: **„ТОСКА“**. Тоска—Марія Лабія, Кавардосі—д. Коппола, Скарпіо—д. Форміні. В четв. 16-го, гастроль **Олімпії Боронат і Цезаря Форміні**, **РІГОЛЕТТО**. Діяльда—Олімпія Боронат, Ріголетто—д. Форміні.
Гастроль **Марії Лабія: „ТРАВІАТА“**. Віолетта—Марія Лабія. „КАРМЕН“: Кармен—Марія Лабія. „ДОЛІНА“—Марта—Марія Лабія. Гамлет—Марія Лабія. „ГУЕНТО“: Король—Олімпія Боронат.
Гастроль **Олімпії Боронат і Вінченцо Коппола: „ГЕНТА“**. Королева—Олімпія Боронат.
Гастроль **Вінченцо Коппола і Цезаря Форміні: „БАЛЬ МАСКАРАД“** (в 1-й раз) Річардо—д. Коппола, Ронато—д. Форміні. „ТРУБАДУР“: Манріко—д. Коппола, Граф Луна—д. Форміні. „БАЛЬ МАСКАРАД“ (2-й раз) Річардо—д. Коппола, Ревато—д. Форміні.
Гастроль **Марії Лабія, Вінченцо Коппола і Цезаря Форміні: „ПЯЦЬО“**. Нелла—Марія Лабія, Тоніо—д. Форміні. 2-а „СЕЛЬСКАЯ ЧЕСТЬ“: Селітта—Марія Лабія, Турріду—д. Коппола. Квитки на всі вистави продаються що-денно з 10 г. ранку.

Календар „ЧАС“ на 1912 рік
Купуйте одривний ілюстрований „ЧАС“ на 1912 рік
Повні календарні відомості, оповідання про години поліції з минулого життя України, життєпис українських вчених, письменників, артистів, гетьманів та інших діячів, вірші, байки, поезії, сивошовки, загадки, жарти, анекдоти, практичних віршів, малюнків (портретів) і т. н. МАЙЖЕ УВЕСЬ МАТЕРІЯЛ НОВИЙ.
Ціна: 30, 50 і 75 к.
Склад видання в крамниці „ЧАС“, Театральна пл. 48.

Перший ТЕАТР „МІНІАТЮР“
ІНСТИТУТСЬКА 3. Телефон 39-78.
ХІV-й ЦИКЛ
В понеділок 13-го, в вівтор. 14-го і в середу 15-го фебр. 1912 року
1) „Депутат і вор“ 2) „Женское любопытство“ 3) „Передь завалом“ 4) „Развѣтъ“ трактат СЕНАТОГРАФА
Останній номер ПАТЕ-ЖУРНАЛА. Початок в 7 год. вечора. По сезону: 1-й—7 г., 2-й—8 г., 3-й—9 г., 4-й—10 г., 5-й—11 г.
Складувачі XV цикл з четверга 16-го фебр.

Театр Городьського Народного Дому
Трупа українських артистів М. САДОВСЬКОГО.
У вівторок, 14-го лютого (фебр.), на користь української студентської групи Київського Політехнічного Інституту виставлено буде опера **„Галька“** на 4 д., перек. М. Садовського. Від відомого артиста Галяка—д. Садовський; Зольфі—д. Діброва; Іванка—д-ри Бутовський; Столянич—д-ри Ісаак; Мішча—д-ри Зоденко; Дзембі—д-ри Миропанко; Кобзар—д-ри Захарчук. Квитки продаються до суботи 11-го лютого (фебр.) у вестибюлі інституту в 12 год. до 3-х год. дня, а з суботи в касі театру. Бенедикції приймаються з великою полізкою.

Виставка Картин
художників: ОЛЕКСАНДРА ВЕНУА, Врза, Добужинського, Остроумової-Лебедевої, Рериха, Яна Цюнглинського, Яремича відчинена що-денно в **Городьському Музеї**.
5-90-3 од 10 до 4-х годин

Дозв. Київськ. учебн. округом КУРСИ **Д. П. БОБИЯ** у Київі, Софійська 5. Для бухгалтерії обох позів, прийом у всякій час. Скоро і докільки вич. двойн. італ. бухгалтерії усього наочно і поспр. зновисто. Инюгор. умови виснаються безплатно.

БУХГАЛТЕРІ
НА УВАГУ УКРАЇНЦЯМ!
Страхуйте життя та майно.
Петербургського Страхового Т-ва
Співництво шановних громадян, що мені довірили портфель Агентів від Заяви на застрахування рухомого та нерухомого майна, з також і життя приймаю в власній конторі на Вел. Житомирській вул. № 33, помещ. 15.
3 місячною М. М. ДАВЬКО.
20-55-15

бунтні виборів ця гра не дасть їм ні одного зайвого шансу. Столичний „лшм“, як відомо, має дуже малий вплив на російську провінцію, від якої, кінець-кінцем, тільки й залежать наслідки виборів. У столицях „вти“ можуть собі гремити, скільки їм забажається, а провінція живе своїм життям, своїми думками.
Ось свіжий приклад. Майже в той самий час, коли в Петербурзі відбувався голосний мітинг націоналістів—у Полтаві ніяк не вдалося скликати націоналістів на загальні збори, щоб обрати делегатів на загальноросійський з'їзд. На збори прийшло всього 14 душ, хоч ще так недавно полтавські націоналісти під гучну гру військової музики й під не менш гучні промови Савенка й Бобринського пережили свій „медовий місяць“. Так збори не відбулись, а офіційний „Полтавський Вѣстник“ мусів пояснити, що націоналісти не прийшли через... „вітряну погоду“.

Ні для кого не секрет, що й по всій Росії „погода“ так саме неприхильна до націоналістів, як і в Полтаві. А коли так, то навіряд чи допоможуть націоналістам їх учорішні маніфестації в столиці. Розуміється, проти неприхильності „погоди“ націоналісти поставлять прихильність дужих цього світу. Але, на щастя, і для них закони природи мають силу.

Місто Бельфаст, в Ірландії, веде перед в гістеричній кампанії „патріотів“. Бельфаст є столицею кутка Ірландії, куди англійські денационалізатори, впродовж скількох років, переводили своїх поселенців. Вей методи так добре відомі нам з модерної практики німців в Познані, поляків в Галичині і т. и., і т. и., були раніше випробовувані англійцями на Ірландії.

Земля конфіскувалася у ірландців—панів і селян—і на ній садилася англійців; обходилося і без конфіскації, і просто агонялося ірландську людиність „для освоєння м'яста“—всіх способів уживалася, і в результаті того, було освітлено утворення в Ірландії „двах націй“. Утворено це так кажуть вороги ірландського самоврядування. В дійсності-ж, поселені в Ірландії англійці здебільшого настільки асеміювалися з автохтоною людинністю острова, що сами поставали і ірландськими патріотами і як найтарячішими прихильниками „гом-руля“. Однак іншу роль грають перевертні „тоже ірландці“, яких наплудло чуже панування в краї. Ці добродії, з Едвардом Карсоном на чолі, стараються скористуватися з належності до протестантської віри з'ірландизованих англійських поселенців круг Бельфаста і в самому Бельфасті, чинять великий крик про те, що „не потрібен ірландський народ жадної автономії“... Одним словом досить собі увявати якогось-неб. московізму в Галичині, чи чорносотення на Україні російській ароботи його більше мудрим і перед очима буде стояти „тоже-ірландець“ Едвард Карсон з Бельфаста...

Ще за Ірландію.
(Лист з Лондона).
Ми писали вже в „Раді“, що ірландське питання швидкими кроками наближається до розв'язання. Як на один з знаків „наближення кінця“ а вказували на виступ англійського міністра Чорчилья з промовою в Бельфасті, під твердий ворогів Ірландії, — нарешті загальних контурів законопроекта про „Гом-руль“, що має бути внесений в наближеній будучині на розгляд англійського парламенту.

Звора, на відкритті сесії парламенту, король тріонку промовою озаймав майбутню внесення в парламент законопроекта про „Гом-руль“. Таким чином, не тільки вже жодного сумніву не лишається, що ірландська партія націоналістів добила нарешті уваги до ірландських справ з боку британського правительства, але й що саме пугало автономії, яке впродовж століття так жахало собою англійських патріотичних горобців, нарешті вотигло так „примелькаться“, що його санкція була вчора учорішнього проголошена з високости королівського трону... Розуміється, причина тут не тільки в тому, що „пугало“ встигло „примелькаться“, а ще більше в тому, що од нього неможна ніякими способами олмахнутися,—але як би справа не стояла, а всім очевидно рішуча перемога ірландського національного руху.

Ірландський народ було віддано в жертву англійському народові; а його культури, його сил і енергії, придбаних віками національного розвитку, було зроблено гній на удобрення полів англійської культури... Але ірландський народ не дав себе виначити у-лень. На дві третини розвіяний по світі, він не вгасив в собі духа живого, він не забув вчистої йому образи, він не розучився неважливим перекожжям—наслідком. Двогми десятиліттями він підкопував владу пануючого. Скільки разів він виступав в одвертій бойовища з ним, але прийшов нарешті час, коли перевага опинилася на його боці. Поетили у безодню небутия найгірші вороги ірландців—лорди з їх „не розвалом“ і одірлася перед заклемим поглядом країни-мучениці розширена дорога до незалежності.

Під час недавньої, вже згадуваної промови міністра Чорчилья, Едвард Карсон називав у Бельфасті щось із скілька тисяч своїх сторонників, здебільшого плачених грошима наші хулганів, які громили „зробити бунт“ в місті, як що Чорчилья буде допущено промовляти. Зали, що була замовлена для в'яз автономістів, була замовлена на перед-день віча „лоялістами“ Карсона, які звистали Чорчилья, що вони почуватимуть в залі і триматимуть її в своїй владі аж до часу призначеного на промову міністра. В тих обставинах нічого не лишалося як виготовити спеціально велике шадро, на футбольному ігрищі, щоб там відбутися віче. Що ірландці „лоялісти“, то не те, що факт промови автономістського міністра Чорчилья в Бельфасті грозив відібрати в цей „лоялістський“ столиці всю славу її лояльності. Крім того, не безпечно було також, що звана красомовністю міністра зруйнує одини помахом, з такою працею і такими грошеними траатами збудовану, „лоялістичну свідомість“. Одже і після того, як Чорчилья переніє місце свого віча на футбольне ігрище „лоялісти“ не могли заспокоїтись. Вони почали купувати зброю, і муштрувати себе до рішучого „бунту“. Але тут переборщали. Воя Англія почала дивитися з незадоволенням на неповагу бельфастських ультра-патріотів до принципа волі слова. Чорчилья спрочував на цей поворот в публичній думці звелів ужити мілітарних заходів до заховання порядку в Бельфасті,—і промова відбулась без всяких інцидентів. Про зміст промови ми писали раніше. Бельфастські „лоялісти“ не можуть уі перетварити і грозяться, що, як-що правителство „справді“ зважиться запровадити в Ірландії „Гом-руль“, то вони вірні сини Сполученого Королівства, повстануть із зброєю в руках на оборону своїх прав, яко громадян цього королівства, і обернуть часове правительство. „Хай діти гітаться!“
London. 15. II. 1912.

3 газет та журналів.
„Діло“ подав в статті „Польські гумористи“ (ч. 8029) де-кілька „перлів“ з наукових дослідів польських вчених-професорів в українській справі. Між иншим:
Недавно на сторінках Kurjer-a Lwow-skiego показують гумористичні „штучки“ два польські професори.
Проф. політехніки п. Е. Гавсвадд набрав сміливості нахакувати уряд, щоб він з приводу виборчої реформи примусив Українців змінити свою азбуку на латинку в локал свого патріотизма й ширшою омурою угоди, в якій Польки понесуть такі жертви, як ні один народ на світі (sic!). Шановний професор бачить в цій зміні основу до справжньої польсько-української згоди.
Вощура проф. Шельонговського це шедевр польської ученої гумористики. Оце-

С. Подольнян.

